

Univerzita Hradec Králové
Pedagogická fakulta

Závěrečná zpráva projektu specifického výzkumu za rok 2014 – zakázka č. 2141

Název projektu:

Výzkumná analýza možnosti edukace v oboru výtvarná výchova na památkových objektech v Královéhradeckém kraji

Specifikace řešitelského týmu:

Odpovědný řešitel: Mgr. et Mgr. Klára Zářecká, Ph.D.

Studenti magisterského studia na PdF UHK:

Bc. Petr Dohnal, obor: PdF P-NSSKVV, P-NZS2AJ, ID 27010

Bc. Aneta Patková, obor: PdF P-NZS2VV, P-NZS2DE, ID 27197

Bc. Jana Mašková, obor: PdF P-NZS2VV, P-NZS2DE, ID 36099

Celková částka přidělené dotace: 47580,- Kč

Stručný popis postupu při řešení projektu (max. 2 strany):

V rámci projektu specifického výzkumu „Výzkumná analýza...“ řešitelé nejprve zmapovali aktuální nabídku vzdělávacích aktivit vhodných pro výuku výtvarné výchovy (RVP Umění a kultura) určenou základním a středním školám na zpřístupněných kulturních památkách a historických objektech ve státním i soukromém vlastnictví v královéhradeckém kraji. Svoji pozornost zaměřili studenti nejen na sledování pestrosti a kvantity nabídky, ale také na její kvalitu a dále na evaluaci pracovních listů určených studentům ZŠ a SŠ. V dotazníkových šetřeních provedených mezi pedagogy výtvarné výchovy na základních a středních školách v královéhradeckém regionu a současně i lektory památkových objektů zjišťovali, jak hojně je v současnosti nabídka edukačních aktivit na památkových objektech v oblasti uměleckého vzdělávání školami využívána a jak odpovídá potřebám škol. Pozornost řešitelů se dále zaměřila na zjištění konkrétních potřeb a požadavků učitelů výtvarné výchovy na aktivity

zprostředkovávající národní kulturní dědictví - partnerství výtvarné a muzejní/galerijní pedagogiky.

V praktické části projektu řešitelé na základě zjištěných dat a po navázání vzájemné spolupráce s NPÚ Josefov, zastoupeným panem ředitelem ing. Jiřím Balským, připravili vlastní edukační program zaměřený na zprostředkování uměleckého kulturního dědictví – konkrétně soch světců umístěných od dob baroka v krajině/ve veřejném prostoru nejen královéhradeckého kraje. K programu byly vytvořeny doprovodné pracovní listy věnující pozornost světcům, jejichž sochařské ztvárnění patří v královéhradeckém regionu k nejčastějším. Prostřednictvím pracovních listů, které jsou pedagogům i ostatním zájemcům k dispozici na <https://www.facebook.com/svetciozivaji?fref=ts>, je student zábavnou a hravou formou seznámen se základními informacemi z oblasti ikonografie, hagiografie i historického vývoje vnímání konkrétního světce. Doprovodný program je v současné době zkoušen vybranými školními kolektivy. Podrobná evaluace projektu bude zveřejněna v publikačních výstupech a diplomových pracích studentů. Metody zprostředkování uměleckého díla používané v současnosti ve výtvarné pedagogice kladou důraz na přímý kontakt studenta a výtvarného díla. Aktivní účast na edukativních programech je součástí školních vzdělávacích programů základních a středních škol, což vede k zvyšování nároků na vzdělání a kompetence výtvarných pedagogů a také lektorů pracujících na kulturních památkách. Proto byla řešiteli k připravenému doprovodnému programu připravena soutěž – „Světci ožívají“, v jejímž rámci budou zúčastněné školní skupiny využívat nových médií a práci se sociálními sítěmi (viz. detaily v přílohách – plakát) k propagaci světce, jehož socha se nachází v blízkosti jejich školy či místa, kde žijí. Spuštění soutěže bylo plánováno na podzim roku 2014, ale zdrželo se díky komplikacím ze strany NPÚ Josefov.

Realizací výzkumného projektu jsme získali konkrétní informace o skutečném stavu spolupráce škol a institucí prezentujících kulturní dědictví v královéhradeckém kraji, na jejichž základě je možné aktualizovat výuku předmětu „Galerijní animace“ a přizpůsobit přípravu našich studentů aktuálním trendům a požadavkům. Dále jsme si utvořili reálný pohled na aktuální nabídku mimoškolního vzdělávání nabízeného školám na kulturních památkách v rámci prezentace národního kulturního a výtvarného dědictví v našem regionu a našli nové výzvy a možnosti v této oblasti.

- **Analýza současné nabídky vzdělávacích aktivit pro ZŠ a SŠ v královéhradeckém kraji** (mapování historických objektů nabízejících vzdělávací aktivity pro ZŠ a SŠ

v královéhradeckém kraji, analýza typologie nabídky vzdělávacích aktivit; tradice edukace na historických památkách v českých zemích obecně; monitoring internetových stránek jednotlivých institucí)

- **Evaluace kvality současné nabídky vzdělávacích aktivit určených ZŠ a SŠ v královéhradeckém kraji** ve vztahu k RVP (oblast Umění a kultura)
- **Dotazníkové šetření mezi pedagogy ZŠ a SŠ, studenty a lektory historických objektů v oblasti poptávky a nabídky vzdělávacích aktivit na historických památkách a cílů výchovy ke kulturnímu dědictví** (specifikace a struktura nabízených vzdělávacích aktivit; návštěvnost vzdělávacích aktivit; podíl škol na celkové návštěvnosti konkrétních historických památek; používané výukové metody zprostředkování uměleckého díla, distribuce dotazníků; sběr dat; analýza a vyhodnocení získaných dat metodami pedagogického kvalitativního, vlastní zájem učitelů o vzdělávací aktivity na historických objektech; podíl návštěv vzdělávacích aktivit zaměřených na zprostředkování uměleckého díla ve výuce výtvarné výchovy; formulace potřeb a požadavků škol a učitelů ve vztahu k nabídce vzdělávacích aktivit v regionu, pedagogové budou osloveni dotazníky do svých emailových schránek)
- **Příprava a realizace vlastního vzdělávacího programu určeného žákům základních a studentům středních škol pro sochy světců ve veřejném prostoru a jeho evaluace + soutěž** (vlastní realizace edukačního programu s využitím metod z galerijní a muzejní praxe jako ukázek „dobré pedagogické praxe“)
- **Grafická úprava výukových materiálů vytvořených studenty** (interaktivní mapa pro zanášení GPS dat konkrétních soch světců v ČR, vizuální úprava pracovních listů, tvorba posteru) Grafické úpravy byly provedeny studentkami KVKTU UHK oboru multimediální tvorba.
- **Realizace výstupů specifického výzkumu** (Odborné příspěvky do recenzovaných periodik budou odeslány do obhajoby projektu. V současné době procházejí korekcí odpovědného řešitele.)

Splnění kontrolovatelných výsledků řešení:

1. **Úspěšná prezentace edukačních aktivit vzniklých v rámci projektu specifického výzkumu v posterové sekci na konferenci „Vzdělávací obsah v muzejní edukaci“ na UP v Olomouci ve dnech 23. – 24. dubna 2014**

2. **Publikační výstupy:**

Specifický výzkum a jeho výsledky budou prezentovány formou odborných kolektivních studií v impaktovaných recenzovaných periodících. Odeslání příspěvků bude provedeno do 23. ledna 2015 (do obhajoby projektu).

- **Památky ožívají. Historické památky a jejich využití ve výuce výtvarné výchovy -** Výtvarná výchova ISSN 1210–3691
- **Výchova ke vztahu ke kulturnímu dědictví v dnešní škole v královéhradeckém kraji -** Zprávy památkové péče ISSN 1210–3691
- **Prezentace edukačního programu pro historický objekt NPÚ Josefov (realizace, prezentace, ověření při výuce, evaluace atd.) –** Kultura, umění a výchova ISSN 2336–1824

3. **Volné zpřístupnění studenty vytvořených učebních pomůcek (pracovní listy; interaktivní průvodce pro ZŠ a SŠ) k edukačnímu programu „Světcí ožívají“ a soutěži.**

<https://www.facebook.com/svetciozivaji?fref=ts>

Přehled realizovaných výdajů:

a. Osobní náklady

Odměna pro odpovědného řešitele Mgr. et Mgr. Kláru Záreckou, Ph.D. ve výši 5.000 Kč (včetně odvodů SZP) za přípravu, vedení a podíl na zpracování výsledků specifického výzkumu, přípravě odborných studií a za koordinaci výzkumného týmu.

b. Stipendia a jejich stručné zdůvodnění

Stipendia pro členy řešitelského týmu v celkové výši 24 000,- Kč za aktivní podíl na projektu specifického výzkumu (tvorba a distribuce dotazníků do zúčastněných institucí a škol, sběr získaných dat a jejich zpracování, představení výsledků dotazníkového šetření v rámci publikačních výstupů, příprava vzdělávacího programu k památkám, účast na mezinárodní konferenci na UP v Olomouci v květnu 2014...)

c. Materiálové náklady

Pro specifický výzkum „Výzkumná analýza...“ byl zakoupen – 1 externí pevný disk, 2 kusy odborné literatury ke sledované problematice, kancelářské potřeby (papír do tiskárny, bloky, pořadače, euroobaly...) potřebné pro archivaci dat získaných v průběhu specifického výzkumu Součástí výdajů bylo pořízení posteru na propagaci projektu a jeho prezentaci na konferenci „Vzdělávací obsah v muzejní edukaci“ na UP v Olomouci.

d. Další náklady a jejich stručné zdůvodnění

e. Náklady nebo výdaje za služby a jejich stručné zdůvodnění

Celkem 10.000,- Kč včetně poplatků bylo zapláceno za vytvoření vizuálně jednotné a výtvarně kvalitní grafické úpravy soutěžního posteru pro konferenci na UP v Olomouci, řešiteli vytvořených pracovních listů, průvodců, interaktivní mapy soch světců pro vlastní interaktivní vzdělávací program a soutěž. V rámci projektu vzniklé edukační materiály jsou již částečně zpřístupněny pro pedagogy i širší veřejnost na facebooku „Světcí ožívají“. Grafické úpravy prováděli studentky UHK KVKT oboru multimediální tvorba.

f. Doplnkové (režijní) náklady nebo výdaje v souladu s příslušným řídicím aktem UHK

g. Cestovné a jeho stručné zdůvodnění

Jednorázová úhrada cestovného formou mimořádného stipendia byla řešiteli použita k úhradě cest v souvislosti se sběrem dotazníkových dat z národních památkových objektů a škol v regionu Královéhradeckého kraje, na cestu na konferenci na UP v Olomouci, návštěvě vybraných památkových objektů a NPÚ v Josefově.

Povinné přílohy:

- a. Kopie publikačních výstupů
- b. Výpis z OBD – výsledky publikační činnosti podpořené projektem
- c. Výsledovka z ekonomického informačního systému Magion – vyúčtování dotace

Datum 5. ledna 2015

Podpis odpovědného řešitele
Mgr. et Mgr. Klára Zárecká, Ph.D.